

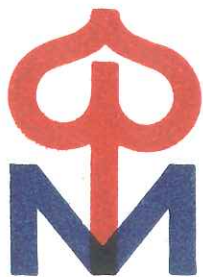
**ARCHIV
KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY**

Čj: 511c/18-67

Pou.: 6 ks. provola'ni' (s podpisem A. Novotného) vloze'no
kolekt^{iv} - při PŘÍLOHY KE SPISŮM

Věc:

KANCELÁŘ GENERÁLNÍHO KOMISAŘE ČS. ÚČASTI NA SVĚTOVÉ VÝSTAVĚ V MONTREALU 1967

Valdštejnské nám. 4, Praha 1

Kancelář presidenta republiky,
k rukám s. Ladislava Nováka,

P r a h a - H r a d

Praha, 14. března 1967
33/4453 /67/St

Vážený soudruhu,

s odvoláním na včerejší jednání s. Dr. Štěpánka s Vámi předáváme současně s tímto dopisem tisk poselství presidenta republiky, které bude umístěno ve vstupním prostoru čs. expozice na Světové výstavě v Montrealu. Poselství předáváme trojmo a prosíme Vás, abyste je nechal podepsat soudruhem presidentem. Prošíme, aby podpis byl umístěn nad ražbou textu "president Československé socialistické republiky". Důvodem naší žádosti o podepsání tří výtisků poselství je ta skutečnost, že při instalaci může dojít k poškození tisku a abychom se vyhnuli případným komplikacím se získáváním náhrady, dovolujeme si Vás požádat o podepsání tří vyhotovení.

Zbývajících 7 vyhotovení Vám předáváme pro případnou potřebu Vaší Kanceláře. Na závěr si Vás dovoluujeme požádat, abyste nám oznámil, kdy si můžeme podepsaná poselství vyzvednout.

Děkujeme Vám, vážený soudruhu, za spolupráci a jsme se soudružským pozdravem

Dr. Vladimír Š t ě p á n e k
náměstek generálního komisaře

Le peuple de Tchécoslovaquie, qui a décidé d'édifier une société socialiste et une démocratie conséquente dans les domaines politique, social et économique, soutient fermement ceux qui veulent contribuer, par l'entente et la collaboration pacifiques entre les nations, à ce que tout ce qui est fructueux et positif dans l'évolution mondiale contemporaine, soit mis au profit de l'humanité. C'est pourquoi nous sommes les adversaires déterminés des guerres et partisans de toutes les idées et de tous les mouvements orientés vers la garantie de la liberté, de l'indépendance et du progrès des nations, et vers la liquidation de toutes les formes de rapports inégaux entre elles.

La Tchécoslovaquie est un pays d'une très ancienne culture et de séculaires traditions progressistes. Pour notre pays l'Exposition universelle et internationale de 1967 à Montréal est une importante occasion de rencontre des nations dans le domaine du travail spirituel et manuel. C'est pourquoi nous voulons y montrer

les efforts et les aspirations du peuple de Tchécoslovaquie.

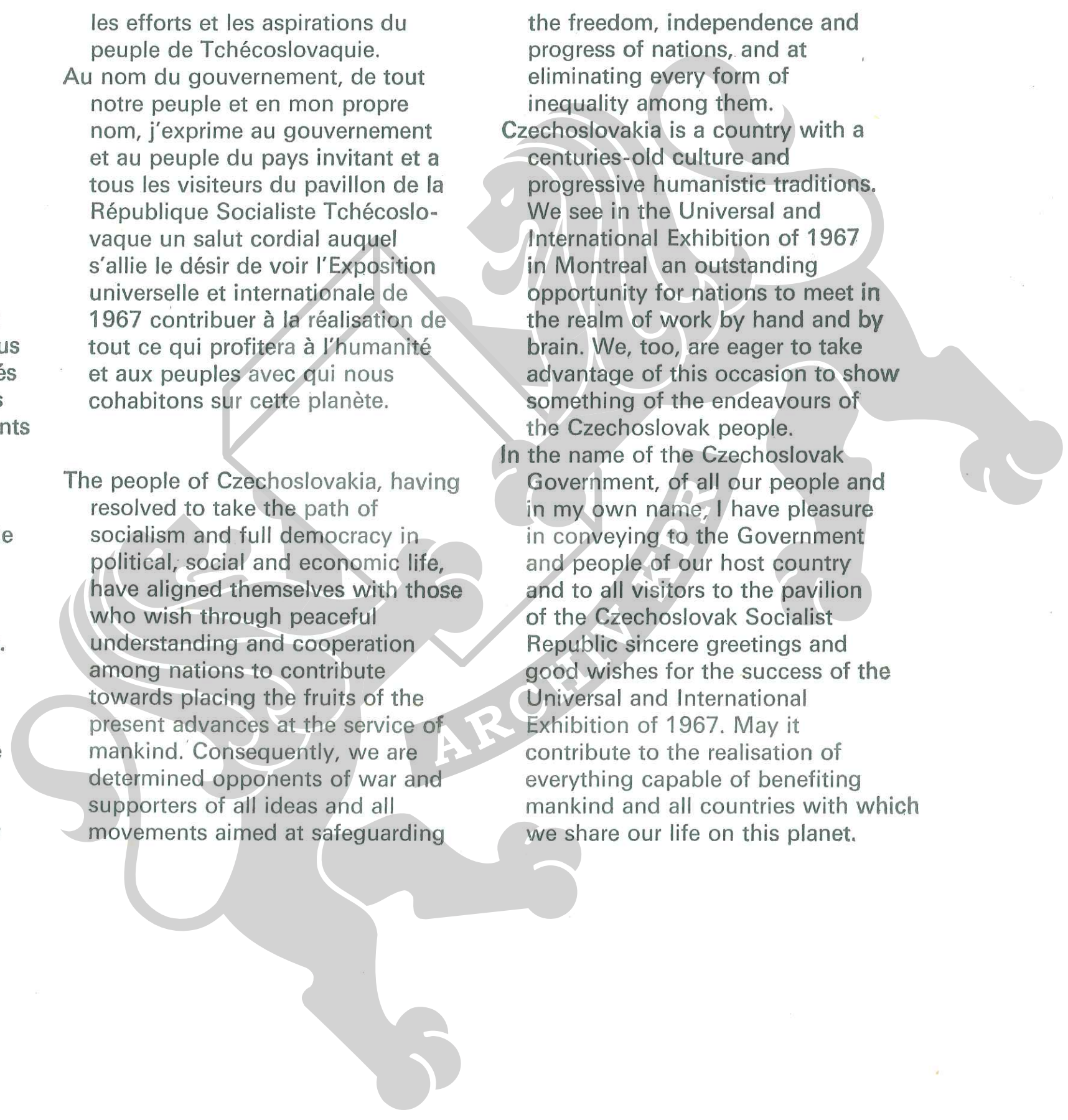
Au nom du gouvernement, de tout notre peuple et en mon propre nom, j'exprime au gouvernement et au peuple du pays invitant et à tous les visiteurs du pavillon de la République Socialiste Tchécoslovaque un salut cordial auquel s'allie le désir de voir l'Exposition universelle et internationale de 1967 contribuer à la réalisation de tout ce qui profitera à l'humanité et aux peuples avec qui nous cohabitons sur cette planète.

The people of Czechoslovakia, having resolved to take the path of socialism and full democracy in political, social and economic life, have aligned themselves with those who wish through peaceful understanding and cooperation among nations to contribute towards placing the fruits of the present advances at the service of mankind. Consequently, we are determined opponents of war and supporters of all ideas and all movements aimed at safeguarding

the freedom, independence and progress of nations, and at eliminating every form of inequality among them.

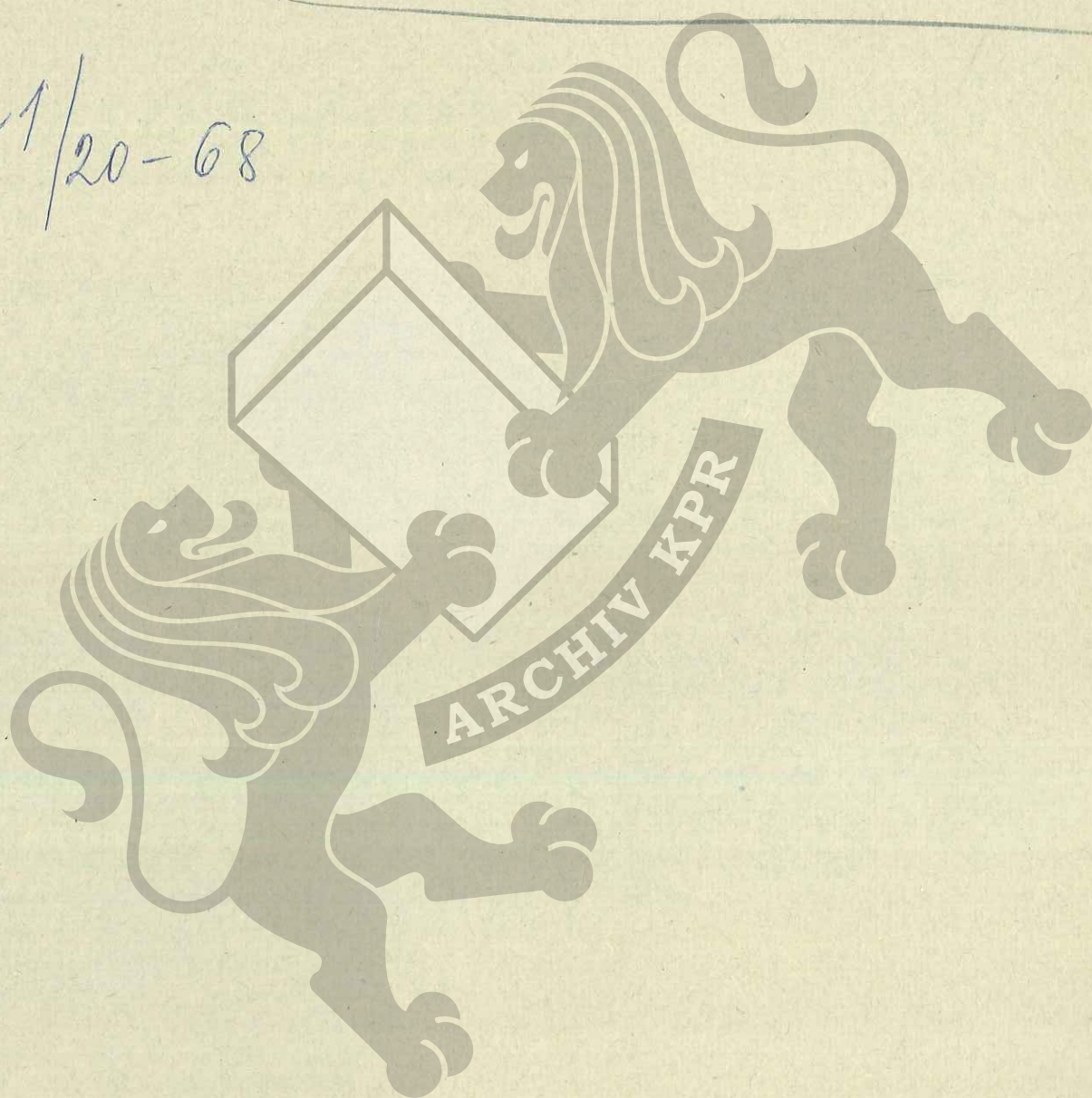
Czechoslovakia is a country with a centuries-old culture and progressive humanistic traditions. We see in the Universal and International Exhibition of 1967 in Montreal an outstanding opportunity for nations to meet in the realm of work by hand and by brain. We, too, are eager to take advantage of this occasion to show something of the endeavours of the Czechoslovak people.

In the name of the Czechoslovak Government, of all our people and in my own name, I have pleasure in conveying to the Government and people of our host country and to all visitors to the pavilion of the Czechoslovak Socialist Republic sincere greetings and good wishes for the success of the Universal and International Exhibition of 1967. May it contribute to the realisation of everything capable of benefiting mankind and all countries with which we share our life on this planet.

Selkúni s Avúci
čs. účasť na Expt 67.

ZI 61/20-68

4.9.

P r ů b ě h EXPO 67 a č s . ú č a s t .

Hned na počátku EXPO 67, už několik dní po otevření, se ukázalo, že koncepce čs. pavilonu byla naprosto správná. Ještě před otevřením pavilonu začaly proskakovat tiskem zprávy, že Československo si svým seriózním a vysoce uměleckým přístupem k tvorbě pavilonu patrně znovu zajistí přední místo mezi národními pavilony na výstavě. Tyto zprávy byly založeny na dílčích rozhovorech s pracovníky čs. účasti a na letmých návštěvách rozestavěného pavilonu. Zcela nesporně k jejich kladnému tónu přispěly i televizní relace Pierra Bertona, v Kanadě velmi populární a téměř bez výjimky kladné články kanadských novinářů, pozvaných do ČSSR v době příprav čs. účasti. Znovu se tak potvrdila správnost této části koncepce naší propagační činnosti.

Tím přirozenější pak byl zcela kladný a často až nadšený tón prvních tiskových, rozhlasových a televizních ohlasů pavilonu, který přispěl k velice rychle rostoucí jeho popularitě, jež pak umocňovala všechny ostatní propagační prostředky propagací nejlepší - od úst k ústům. Čs. pavilon se stal během prvních 10 - 14 dnů šlágrelem výstavy, dokonce určitou módou, neboť se stalo např. nezbytností společenského života moci o něm hovořit. A tato - pro nás tak příznivá situace - se pak již do konce EXPO nezměnila.

Bylo už řečeno, že úspěch pavilonu dokázal jasně správnost koncepce čs. účasti. Zvítězila především hlavní programová myšlenka, odhalit historické kořeny humanistických tradic našich národů a dokázat jak zcela logicky tyto tradice vyúsťují do socialismu, jenž je jejich přímým dědicem a pokračovatelem. O tuto koncepci a zvláště o její vyjádření vysoce uměleckými a technicky dokonalými a přesvědčivými prostředky sežasloužil početný kolektiv umělců, techniků, pracujících ze závodů i organizátorů výstavy.

Návštěvnost EXPO 67 a čs. pavilonu

Od zahájení dne 27. dubna 1967 do ukončení dne 29. října 1967 prošlo branami - podle oficiálních statistik Kanadské společnosti

= celkem 50,306.648 návštěvníků. Vývoj návštěvnosti je přitom patrný z následující tabulky:

Celkový počet návštěvníků (za 185 dní)	50,306.648
Předpokládaný počet "	41,187.415

Návštěvy podle měsíců:

duben (od 27.4. do 31.4.)	1,472.000
květen	7,308.057
červen	7,971.500
červenec	9,549.198
srpen	10,197.977
září	7,067.338
říjen (do 29.10.)	6,740.578
nejsilnější den (neděle 30.dubna)	569.500
nejsilnější týden (21. srpen - 27. srpen)	2,549.472

K tomuto přehledu je nutno poznamenat, že jde o celkový počet vstupů a ne tedy o celkový počet reálných fyzických osob, jež Expo 67 navštívily. Ukázalo se totiž, že zejména obyvatelé Montrealu a jeho (i vzdálenějšího) okolí, navštěvovali EXPO velice často. Tak např. na sezonní vstupenky, jichž se prodalo 1,2 milionu, byl průměrný počet návštěv 22, na týdenní vstupenky (1 milion) asi 5,5. Podle výpočtů Kanadské společnosti navštívilo EXPO 67 asi 11 - 11,5 milionu individuálních návštěvníků, přičemž tento odhad (počítače zachycovaly jen počet vstupů) se dá považovat spíše za konzervativní. (Počet vstupů na sezonní a týdenní vstupenky dosahuje jen 32,000.000).

Rovněž odhadem bylo možno stanovit složení návštěvníků podle národností. Předpovědi Kanadské společnosti před otevřením udávaly tato pravděpodobná čísla: 55 % z USA, 43 % z Kanady, 2 % z ostatního světa. Oficiální odhady na konci EXPO 67 mluví o 53 % návštěvníků z Kanady, 45 % z USA a 2 % z jiných zemí. Tyto odhady lze považovat (podle našich zkušeností z pavilonu) rovněž za poněkud konzervativní. Pracovníci čs. účasti by položili

procento návštěvníků z USA výše, patrně na polovinu. Vcelku se ukázala správnou stará pravda, že velká část návštěvníků bude z "magického kruhu" 700 mil (kolem místa konání výstavy).

Zbývající asi 2 % návštěvníků byla roztržena do velkého množství zemí, přičemž větší počty patřily mezi nimi hlavně třem: Francii, Velké Británii a Japonsku (podle údajů tisku bylo z Japonska vysláno do Montrealu na 25.000 osob, jejichž úkolem bylo sebrat všechny dostupné informace o jeho přípravě a průběhu. Zkušenosti pracovníků čs. pavilonu, kteří byli často přímo zavaleni japonskými delegacemi se zdají tuto skutečnost potvrzovat).

Velmi těžko lze blíže definovat složení návštěvnícké obce podle třídního původu. Zhruba však - odečteme-li předem ohlášené důležité osoby - lze říci, že hlavní kádr návštěvníků se rekrutoval z okruhu maloburžoasie a z dělnické elity, přičemž v samém Montrealu a jeho okolí zasáhlo EXPO 67 a tudíž i náš pavilon: široký výběr z dělnické třídy. Jsme si při tomto odhadu, opřeném ostatně o stovky osobních styků pracovníků pavilonu s každodenní masou procházející pavilonem, ovšem vědomi i klasifikačních obtíží, způsobených zvláštními poměry na americkém kontinentě (smývání hranic mezi dělnickou třídou a maloburžoasií).

Před otevřením výstavy odhadli organizátoři čs. pavilonu na základě zkušeností i předpovědí vydaných Kanadskou společností, že by čs. pavilonem mohlo za celou dobu projít v příznivém případě 3 miliony lidí. Pavilonem prošlo však za 185 dní trvání výstavy celkem cca 8,520.000 návštěvníků. Je pravda, že tato cifra je rovněž jen odhadem, ale odhadem soustavně a periodicky prověřovaným. Hlavním základem odhadu je kapacita pavilonu, která byla s konečnou platností stanovena číslem od 40.000 do 55.000 návštěvníků denně. Návštěvníci byli do pavilonu vpouštěni v pravidelných časových lhůtách ve skupinách po cca 150. Pavilon mohl obsáhnout současně maximum cca 5000 osob (zjištěno experimentálně), které zde ztrávily průměrně 45 - 70 minut (nepočítaje v to program v Kulturní síni). I tato čísla (maximální

kapacita 5.000, průměrná doba pobytu 1 hodina) potvrzují správnost výpočtů v průměrném průtoku pavilonem, který byl otevřen od 10,00 do 21,30 hod. Do tohoto počtu návštěvníků nejsou započteny důležité osobnosti, jež byly předem ohlášeny a nečekaly ve frontě. V době vrcholného provozu to bývalo přes 200 jmen denně, t.j. s rodinnými příslušníky 700 - 800 osob. Podle střízlivého odhadu takto prošlo pavilonem mimo pořadí - připočteme-li ještě turistické návštěvy z ČSSR a výpravy krajanů i jednotlivé krajany, jež jsme většinou vpouštěli bez čekání - dalších cca 100.000 osob.

Kolik bylo z celkového počtu 8,5 milionu návštěvníků individuálních a kolik opakovaných návštěv je možno stanovit opět jen odhadem. Uvědomíme-li si však, že zhruba po prvních dvou týdnech se okolo pavilonu začala tvořit fronta, která brzy dosáhla 3 a později 5 až 6 hodin čekací doby, můžeme s klidným svědomím konstatovat, že v čs. pavilonu bylo jen velmi málo opakovaných návštěv a že i ty většinou se týkaly jen velmi důležitých osobností, jež ve frontě nečekaly. Velmi konzervativně lze proto stanovit počet individuálních návštěvníků čs. pavilonu na 7 - 7,5 milionu, t.j. - vezmeme-li za základ kanadský odhad 11 - 11,5 mil. návštěvníků asi na dvě třetiny. Dva z každých návštěvníků EXPO tedy prošli čs. pavilonem. Potvrzením tohoto odhadu jsou i čísla, týkající se pavilonu SSSR. Měl 13 milionů návštěvníků, přičemž je obecně uznáváno, že tímto pavilonem prošel prakticky každý návštěvník EXPO 67. Toto srovnání dokazuje, že jsme v odhadech mohli být snad ještě o něco optimističtější.

Návštěvy důležitých osobností v čs. pavilonu

Návštěvám t.zv. velmi důležitých osobností (v západní terminologii VIP - very important person) byla na Expo - a to jak se strany Kanadské korporace, tak i se strany pavilonů - věnována mimořádná pozornost. Kanadská korporace zřídila pro jejich pohodlí zvláštní oddělení - (visitors service - služba návštěvníkům), které fungovalo zároveň i jako protokol. Toto

oddělení vypracovávalo pro důležité návštěvy program podle jejich přání i časových možností a tento program potvrzovalo s pavilony pokud se týče vstupu, prohlídky s výkladem, oficiálního přijetí a event. kulturních programů, jež nebyly součástí normální prohlídky.

Nutno konstatovat, že velký nával těchto VIP do čs. pavilonu, kam tyto osobnosti přišly snad všechny, způsoboval každodenně pro řadu vedoucích pracovníků až neúměrné časové zatížení, které komplikovalo někdy až neřešitelným způsobem jejich normální činnost směřující k zajištění hladkého chodu pavilonu. Na druhé straně jsme si však uvědomovali důležitost těchto návštěv, zejména jejich velmi rozhodující podíl na státně - propagačním vyznění čs. účasti. Šlo přece o tvůrce veřejného mínění, politiky, senátory, poslance, ministry, novináře, církevní hodnostáře, universitní profesory, šlo dále o odborníky nejrozličnějších odvětví a businessmany, často mimořádně vlivné v obchodních kruzích, které nás zajímají a šlo konečně o umělce světových jmen, spisovatele, hudebníky, výtvarníky (připojený seznam dává jen částečnou představu o rozsahu těchto návštěv). Názorům těchto lidí naslouchají v západních zemích milionové masy. Získat je prostřednictvím čs. pavilonu ke kladnému pohledu na současné Československo, to byl úkol pro úspěch čs. účasti neprosto rozhodujícího charakteru.

Návštěvy těchto osob měly pro čs. účast na EXPO 67 ještě další zásadní význam. Značná část důležitých návštěvníků přicházela totiž z oblasti mimo již zmíněný "magický kruh" a hlavně i z jiných zemí než USA a Kanada. Teritoriální ^{prostor} čs. účasti tak bylo prostřednictvím těchto lidí rozšířeno daleko za hranice Kanady a severovýchodních částí USA.

O správnosti tohoto odhadu se pracovníci čs. účasti přesvědčovali v Montrealu každodenně. Přicházeli k nim návštěvníci nejen z Evropy, Francie, NSR, Italie, Velké Británie či Skandinávie, ale i z tak vzdálených koutů jako je Austrálie, Nový Zéland, Brazílie či Argentina a konstatovali, že zprávy, které četli v místním tisku, pořady, jež viděli v televizi, rozhovory, jež měli s těmi, kdo již Montreal navštívili, nepřeháněly, že skutečně stojí za to náš pavilon navštívit. Tento rozsev informací,

i když jeho důležitost nesmíme přehánět, byl neočekávanou, ale vítanou zplodinou čs. účasti.

Zvláštní kapitolou v těchto návštěvách byly návštěvy šéfů států a vedoucích oficiálních vládních delegací. Jejich seznam je rovněž ke zprávě připojen. K seznamu lze podotknout, že čs. pavilon navštívily asi dvě třetiny těchto delegací (přičemž je zřejmé, že návštěvy oficiálních delegací se řídí jinými zákony než osobním zájmem hlav delegace nebo absolutní zajímavostí pavilonu). Z nejdůležitějších šéfů států a hlav delegací nenavštívili čs. pavilon jen president de Gaulle (navštívil jen velmoci, Afriku a některé členy EHS) a královna Alžběta II. (navštívila jen Velkou Británii a Kanadu).

Důležitost, připsaná v této zprávě návštěvám velmi důležitých osobností ovšem neznamená, že by čs. účast byla podceňovala návštěvy milionů prostých občanů. Pro úspěch pavilonu byl samozřejmě jejich zájem a kladný vztah rozhodující. Je zřejmé, že tito návštěvníci si své dojmy nenechají rovněž pro sebe, že je sdělí se svými známými. Čs. pavilon byl např. místem, kde byly pořízeny miliony amatérských fotografií a diapozitivů, jež nepochybně budou po dlouhou dobu sloužit ve společenském styku, budou ukazovány a promítány milionům dalších lidí, kteří EXPO nenavštívili. Tam všude bude čs. pavilon přítomen.

Význam čs. účasti pro úkoly státní propagace

Předběžné výsledky (návštěvnost a její kvalitativní složení, ohlas ve veřejnosti a v masových sdělovacích prostředcích, analýza zápisů v knihách návštěvníků, návštěvnost kulturních zařízení, obrat restaurací a prodejních stánků) opravňují k závěru, že koncepce naší účasti na EXPO 67 byla správná a že - alespoň v oblasti státní propagace - bylo dosaženo maximálně možných výsledků.

Koncepce našeho pavilonu se řídila základním posláním této Světové výstavy, ukázat "Člověka a jeho svět" - v našem případě občana socialistického Československa. Na severoame-

rickém kontinentě s jeho vysokou technickou civilizací, avšak poměrně mladou a chudou civilizací kulturní, bylo správné a důležité ukázat především tisíciletou tradici naší země, její vysokou duchovní a materiální kulturu a to vytříbenou a novátorskou výstavní technikou. Návštěvníkům mělo být umožněno nahlédnout do duše našeho lidu a poznat jeho nevyčerpatelnou tvořivost. Bez zbytečného vychloubání jsme chtěli ukázat, co zможou malé národy a jak velký může být jejich přínos do společné pokladnice lidské kultury, zvláště existují-li příznivé podmínky v organizaci společnosti, jako je tomu v socialistických zemích. Protože všem návštěvníkům našeho pavilonu muselo být známe, že Československo je zemí socialistickou, nemohl se úspěch naší snahy projevit jinak než jako oslabení protisocialistických předsudků. K tomu nebylo zapotřebí příliš zdůrazňovat naše socialistické vymoženosti, naopak - čím subtilnější bylo působení našeho pavilonu, tím bylo silnější. Jakékoliv podezření ze zá-
měrné propagandy by bylo naše úsilí jen poškodilo.

Z hlediska státní propagace je důležité především to, že náš pavilon zanechal u svých návštěvníků - a částečně i u těch, kteří o něm jen četli či slyšeli - velmi sympatický dojem o našich národech. To je v Kanadě a v USA velmi silný argument pro politiku mírového soužití, zvláště u prostých lidí. Mnozí návštěvníci našeho pavilonu buď vůbec neměli představu o Československu, anebo že to byla představa dosti zkreslená. Samozřejmě nelze čekat, že by hodinová návštěva našeho pavilonu mohla překonat hluboce zakořeněnou skepsi a nedůvěru, či dokonce nepřátelství vůči naší zemi, které u návštěvníků vznikly v důsledku dlouhodobé, intenzivní a promyšlené protikomunistické propagandy. Naše expozice vykonala mnoho už tím, že vyvolala nebo prohloubila pochybnosti o správnosti toho, co se o nás na Západě ještě do nedávna tvrdilo. Zvýšila zájem o Československo a podnítila snahy dopátrat se pravdy o životě u nás.

Na rozdíl od bruselské Světové výstavy v r. 1958, nebyly na EXPO 67 rozdělovány žádné ceny. Přesto se vytvořila určitá stupnice hodnot na základě ohlasu veřejnosti i ve sdělovacích

prostředcích, V této stupnici československý pavilon zaujal přední místo. O československém pavilonu se hovořilo mezi lidmi a referovalo v masových sdělovacích prostředcích zcela běžně jako o nejlepší a nejpopulárnější národní expozici. Názory na to byly samozřejmě většinou neoficiální, ale považuje-li se za jejich objektivní výraz např. doba, kterou byli návštěvníci EXPO 67 ochotni trávit ve frontě před jednotlivými pavilony, patřilo prvenství mezi šedesáti národními pavilony nám a pak hned Britům. Před naším pavilonem byly fronty i v pozdních večerních hodinách pravidlem a to i ve dnech slabší návštěvy v důsledky dopravní stávky nebo špatného počasí.

Návštěvnost sama nemohla být objektivním kritériem obliby jednotlivých pavilonů u publika, protože byla dána též různou velikostí a propustností pavilonů. Přece však jen byla určitým ukazatelem ve spojitosti s délkou a stabilitou front. Pokud jde o náš pavilon, byla návštěvnost vždy maximální a fronty trvalým jevem. Přitom bylo kvalitativní složení návštěvníků našeho pavilonu jedno z nejvyšších na celém EXPO 67.

Skutečnost, že jsme po Zlaté medaili na Světové výstavě v Bruselu získali na EXPO 67 byť jen neoficiálně opět vedoucí místo, zvýšila a upevnila mezinárodní prestiž Československa jako kulturně i hospodářsky vyspělé země.

Mnohem přesvědčivěji než psané nebo mluvené slovo dokazoval náš pavilon neopodstatněnost tvrzení, že socialismus potlačuje tvůrčí svobodu, že prosazuje jakýsi chmurný puritanismus, atd. Muselo být jasné, že taková expozice by nemohla vzniknout bez příznivých podmínek, t.j. tvůrčí svobody umělců, výtvarníků i jiných kulturních pracovníků. Většinou návštěvníků i kritiků byl náš pavilon přijímán jako projev mimořádné inteligence, dovednosti, vkusu a imaginace nejen samotných jeho tvůrců, ale i československého lidu vůbec. V podtextu kladných hodnocení naší expozice byl často vyjádřen podiv nad tím, že tohoto úspěchu dosáhla země, která leží za t.zv. železnou oponou. Československá účast na EXPO 67 byla tudíž nejen naším

velkým propagačním úspěchem, ale současně i významným přínosem pro ZST v ideologickém boji dvou soustav a pomohla také pokrokovým silám v Kanadě a USA.

Pozornost si zasluhuje i to, že náš pavilon si udržel popularitu také ve velmi nepříznivé době, kdy události na Středním východě, incidenty na československo - rakouských hranicích, případ Jordana, vývoj na naší kulturní frontě, atd., byly využívány, počínaje měsícem září, k protičeskoslovenské kampani. To se však vůbec neprojevalo v návštěvnosti československého pavilonu na EXPO 67.

Vcelku se dá říci, že na EXPO 67 se poprvé na americkém kontinentě podařilo udělat větší průlom do vžitých představ o naší zemi. Vytvořili jsme takovou představu o socialistickém Československu, která vyvolala současně respekt i sympatie a dokázali jsme ji přiblížit milionům obyvatelů severní Ameriky. Naše účast na EXPO 67 byla dosud největší propagační akcí Československa v Kanadě a v USA. Tím důležitější je proto na- prostá střizlivost a objektivita při jejím hodnocení. Přecenění úspěchů naší expozice by mohlo být stejně škodlivé jako jejich nedocení.

Přímý vliv naší expozice v Montrealu je tedy vyjádřen především počtem a kvalitou návštěvníků čs. pavilonu, které několika- násobně přesáhly předpovědi naše i kanadských odborníků.

Objektivní hodnocení nepřímého vlivu naší expozice na EXPO 67 je mnohem obtížnější, protože si vyžaduje shromáždění, věcné, časové i teritoriální utřídění a analýzu velkého počtu výstřižků, rozhlasových a televizních záznamů jak z Kanady a USA, tak i z jiných zemí. Tato práce nemohla být dosud ukončena, protože jde o tisíce záznamů.

Zvláště v Kanadě se podstatně zvýšila a zlepšila publicita o ČSSR již během příprav EXPO 67. Jenom v roce 1966 navštívilo ČSSR 22 kanadských novinářů, kromě několika televizních týmů. Zájem kanadské strany se tu setkal se zvýšeným zájmem z naší

strany, který byl vyjádřen poměrně značnými prostředky na zvaní novinářů a jiné formy státní propagace i v rozpočtu KGK. Publicita se přirozeně neomezila na přípravu naší expozice, nýbrž přiblížila kanadské veřejnosti celou naši skutečnost, a to někdy takovým způsobem, že proti tomu protestovaly reakční kruhy, zvláště poúnorové emigrace.

Do zahájení výstavy se podařilo v Kanadě uveřejnit bezplatně celkem 1.350 - 1.400 článků různého rozsahu (a fotografií) celkem ve 300 časopisech ve 188 kanadských městech s přímým dopadem na cca 7,5 milionu čtenářů (36 % veškerého kanadského obyvatelstva), k tomu je nutno přičíst 39 podchyce- ných bezplatných televizních relací s celkovou délkou pořadů více než 15 hod. a dopadem na 9,5 milionu diváků a 14 rozhlaso- vých relací (rovněž bezplatných) s celkovou délkou vysílání 6 hod. 40 min. a dopadem skoro na 3 miliony posluchačů (za- chycený počet televizních a rozhlasových relací je určitě ne- přesný, protože KGK neměla možnost úplné kontroly). Přepočteno na finanční hodnotu, která pak byla vyprodukována - vezmeme-li v úvahu cenu plochy v časopisech a sazby za minutu vysílání v televizi a rozhlase, což vše je v Kanadě známo a běžně se kupuje (mnohé z ostatních pavilonů tak postupovaly) - vychází cifra 1,240.000 kan. dolarů.

V USA - odkud existují jen nepřesné údaje, bylo ve stejném období uveřejněno na 250 článků a fotografií různého rozměru ve více než 200 časopisech ve 192 městech a s dopadem na cca 4,5 milionu čtenářů.

Tato cílevědomá a široká propagace v předvýstavním období příznivě ovlivnila perspektivní návštěvníky EXPO 67, avšak rozhodující pro úspěch naší expozice byl její kladný ohlas v hromadných sdělovacích prostředcích, zprostředkovaný význam- nými publicisty, neboť tím byl dán příklad i tón pro veškerou další publicitu, jež postupně pronikla i do vzdálenějších míst a do menších stanic i listů, kde se informace o ČSSR objevují jen zřídka.

Během výstavy došlo 3.500 výstřižků z různých teritorií Kanady a USA, které se nyní zpracovávají a vyhodnocují.

O televizních a rozhlasových relacích existuje jen velmi přibližný přehled. Je např. známo, že jen pro Kanadu bylo natočeno přes 80 rozhlasových relací a relací televizních bylo patrně jen o málo méně. Nejméně stejné počty se dají předpokládat pro USA. Pracovníci čs. pavilonu však natáčeli i pro rozhlas další zemí, např. SSSR, Kuba, Francie, NSR, Anglie, Rakousko, Švýcarsko, Belgie, NDR, Holandsko, Švédsko, Norsko, Austrálie, záp. Berlín, atd.

Totéž lze říci o televizi; z našeho pavilonu vysílaly televizní společnosti ze SSSR, NSR, Rakouska, Italie, Švýcarska, Švédska, Japonska, Francie, atd.

Velmi široký byl zájem pracovníků zpravodajských filmů z Kanady, USA i většiny evropských zemí.

Závěrem by bylo vhodné ocitovat rozbor finanční hodnoty propagačního efektu čs. účasti, který vypracovala významná kanadská firma Freeman, Mathes & Milne Ltd., která je v Kanadě partnerem řady našich podniků.

Podle tohoto rozboru představuje souhrnná hodnota plochy získané v tisku a času v rozhlase a televizi celkovou částku CZ 3.021.000,- t.j. 18, 126.000 paritních devizových korun. To prakticky znamená, že prostředky vydané na propagaci naší účasti se navrátily zhodnoceny zhruba 20 x. Tak vysoké zhodnocení investic nemá v historii čs. výstavní praxe obdoby.

Při hodnocení státně - propagačního efektu čs. účasti nesmíme ovšem zapomínat na to, že po skončení EXPO 67 patrně zesílí snahy reakčních kruhů v Kanadě a v USA co nejvíce a co nejrychleji paralyzovat pozitivní vliv expozice socialistických zemí, a to zvláště v těch oblastech, kde byl nejmasovější. Dále je třeba si uvědomit, že na severoamerickém kontinentě s jeho rychlým tempem vývoje se dosti rychle zapomíná i na takové události, které vyvolaly ve své době nejširší pozornost.

EXPO 67 patrně nebude výjimkou.

Hlavním úkolem proto bude, abychom dokázali využít našeho úspěchu na Světové výstavě v Montrealu včas a efektivně, než jeho vliv oslábne anebo začne být zatlačován nepřátelskou propagandou.

Celkově lze tuto kapitolu nejlépe uzavřít citací ze zprávy čs. velvyslanectví v Ottavě ze dne 31. října 1967, kde se praví m.j.: "Takto možno říci, že čs. účast na EXPO 67 v oblasti státní propagace splnila očekávání, že významně přispěla k propagaci ČSSR a ke zvýšení informovanosti a znalosti širokých vrstev kanadského a částečně i amerického obyvatelstva o socialistickém Československu a k dalšímu rozptýlení pomluv a různých předsudků, které se udržely ještě z let "studené války".

Čs. kultura na EXPO 67 v Montrealu

O velkých možnostech vývozu čs. kultury do Kanady svědčí m.j. i skutečnost, že jedním z podstatných důvodů úspěchů čs. pavilonu byla vysoká kultura presentace celku i všech oddělení. Předmětem obdivu a velmi podrobného (i odborného) zájmu byla nejenom sama technika prezentace interiérů, ale zvláště i jednotlivá výtvarná díla, která byla součástí pavilonu. Hlavním momentem překvapení pro většinu diváků byl důkaz, který se v pavilonu podařil, o tom, že současná vysoká úroveň čs. kultury je založena na staleté a nikdy nepřerušené tradici.

Čs. účast na Světovém festivalu byla počtem podniků v podstatě úměrná postavení čs. kultury ve světě. První kulturní událostí bylo vystoupení SLUKu a Ústřední hudby čs. armády u příležitosti Národního dne. U tisíců diváků shromážděných na Náměstí národů měla obě tělesa zcela mimořádný úspěch, který se projevil i v ohlasech tisku, i když ostatní události kolem Národního dne a zvláště návštěva presidenta republiky zatlačily vlastní kulturní náplň poněkud do pozadí.

Největším podnikem čs. účasti na EXPO 67 v Montrealu byl koncert České filharmonie, který byl doslova triumfem tohoto tělesa, který se projevil v plné míře nejenom u ohlasu koncertu u návštěvníků (bylo prodáno 2.300 lístků z 2.967, což je více než průměr návštěvnosti na Světovém festivalu), ale i v tisku, kde lze říci bez nadsázky, že ČF měla ze všech těles nejnadšnější a nejkladnější kritiky. Velmi slušnou návštěvu a zcela kladné kritiky měla i tři vystoupení Pražských komorních sólistů a úspěšný byl jediný koncert mladého Talichova kvarteta, ačkoliv v přemíře podniků byla kritická odezva jeho vystoupení jen minimální.

Složitější byl případ týdenního vystupování souborů Státního divadelního studia pod názvem "Hvězdy z Prahy". Návštěvy na deseti vystoupeních byly průměrné, což však byl případ prakticky všech podniků pořádaných v divadle EXPO, které až na nepatrné výjimky trpěly nedostatkem návštěvníků. Kritická odezva v tisku byla v podstatě dobrá, ačkoliv nechyběly v některých případech (Gott) ani seriózní výhrady. Státní divadelní studio nedosáhlo předpokládaného finančního efektu a schodek (zhruba 10.000 dolarů) musel být uhrazen z výnosů Laterny magiky.

Jeden z největších úspěchů čs. účasti byla Laterna magika, která vystupovala po celou dobu EXPO 67 na zcela komerční bázi na La Ronde. Po slabším začátku, zaviněném nedostatkem propagace, se Laterna stala jednou z nejpopulárnějších atrakcí, o čemž svědčí více než 1.000.000 návštěvníků a celkový finanční zisk přes 400 tisíc dolarů. Ukázalo se, že Laterna je ideální zábava pro výstavy a zábavní parky a že asi v tomto směru je její hlavní budoucnost. Vedení Laterny uzavřelo v Montrealu na základě mimořádného úspěchu řadu výhodných smluv, které zajišťují Laterně velmi zajímavé devizové příjmy do budoucnosti.

Představení Kinoautomatu v Kulturní síni pavilonu se stala nejvyhledávanějším programem na EXPO 67, z čehož vznikalo pro pavilon nejedno hlavybolení. Kapacita kulturní síně (124 míst),

pouhá tři představení denně (herci nemohli zvládnout více) a fakt, že pavilonem procházelo průměrně 50.000 lidí denně, způsobily boje ve frontě před Kinoautomatem, neustálé žádosti důležitých osobností o umožnění vstupu atd., takže někdy docházelo k situacím těžko zvládnutelným. Ukázalo se, že Činčerova metoda vtažení diváka do vlastní akce je opravdu moderní a odpovídá současným tendencím umění i v jiných oblastech (aleatorika atd.). Úspěch Kinoautomatu se projevil i v konkrétním zájmu o jeho exploataci v budoucnosti, zejména na americkém kontinentě.

Všechny čs. kulturní podniky na EXPO 67 ukázaly zcela nesporně, že na severoamerickém kontinentě je pro vývoz čs. kultury ohromný trh, že však k tomu, abychom jeho možnost plně využili, nám zde schází adekvátní spojení s velkou agenturou, která by mohla čs. umění prodávat za takových podmínek a v takovém množství, jak si to jeho úroveň zaslouží.

Během EXPO uspořádalo Art Centrum v Montrealu dvě výstavy současného čs. umění. Obě výstavy byly prodejní. Výstava soudobé grafiky byla úspěšná a měla velmi dobrou uměleckou úroveň, zatím co t.zv. výstava soudobého malířství byla omylem, protože vystavená díla byla soustředěna náhodně a až na výjimky byla jejich výtvarná úroveň nízká. Vcelku lze říci, že Art Centrum nemůže v Kanadě prorazit s prodejními výstavami do té doby, dokud zde nebude uspořádána jedna nebo raději více oficiálních výstav čs. staršího i moderního umění, které by ukázaly jeho vysokou úroveň a vzbudily důvěru sběratelů i galerií. Zkušenosti pracovníků čs. pavilonu ve styku s řediteli muzeí, galerií a s odbornými kruhy vůbec ukazují, že půda je připravena dostatečně a že by o takové výstavy byl v Kanadě velký zájem.

Pracovníci čs. účastí se velmi často setkávali s mimořádným zájmem kanadských vysokých škol i jednotlivců o možnosti studia v ČSSR. Dotazy i konkrétní návrhy se týkaly hlavně možností studia u arch. Josefa Svobody (scénografie), u Jiřího Trnky (loutkový film) u ing. J. Friče (výstavní technika), u prof.

Libenského a Roubíčka (vitráže a sklářská technika obecně) a dále se projevil značný zájem o možnosti studia divadelní režie a různých disciplin hudebních. Lze očekávat, že v nejbližší době nám bude učiněna z kanadské strany řada oficiálních dotazů.

Celý průběh čs. účasti na Expo 67 a zejména i výsledek odprodeje některých exponátů kanadským a americkým zájemcům (uměleckých exponátů vč. skla bylo v pavilonu prodáno za více než 110.000,- dolarů) ukázal, že na americkém kontinentě máme obrovské možnosti prodeje uměleckých předmětů, zejména skla, keramiky a za jistých předpokladů i obrazů a soch, stejně jako i výrobků uměleckých řemesel a architektonických a interiérových návrhů. Všichni Ti, kdo přišli s prodejem do styku se shodují v názoru, že by se určitě vyplatilo mít v hlavních amerických městech prodejny, které by nejenom tyto předměty prodávaly, ale které by byly schopny přijímat i zakázky (hlavně architektů a stavitelů) na uměleckou výzdobu velkých budov, tak i soukromých příbytků.

Velké obchody by nepochybně bylo možno uzavřít i v oblasti výstavní techniky, interiérů, osvětlování veřejných budov i interiérů velkých obchodních domů atd atd. Dnes není v ČSSR místo, které by se prodejem v této oblasti zabývalo.

Ukázalo se dále, že - přinejmenším v Kanadě - by se dalo prodávat značné množství čs. gramofonových desek a exkluzivních publikací ARTIE.

Vše, co bylo shora řečeno o možnostech prodeje čs. umění v Kanadě však předpokládá, že by se jím z čs. strany zabývaly osoby, které jsou schopny se podřídit poněkud zvláštním zákonům obchodu uměním, které je nejen obchodem, ale do značné míry i společenskou záležitostí. KGK podá v budoucnosti své návrhy v tomto směru, založené na získaných zkušenostech.

Čs. restaurace na EXPO 67

Nesporný úspěch čs. pavilonu u publika byl vedle vynikající kvality kuchyně a úrovně pohostinství jedním z rozho-

jících prvků velkého - i ekonomického - úspěchu čs. restaurací na EXPO. V příjmu na hlavu zákazníka skončily čs. restaurace daleko na prvním místě mezi všemi pohostinskými podniky na výstavišti a dokonce i v hrubém celkovém příjmu byly čs. restaurace na 3. místě, ačkoli ve srovnání s prvním a druhým v pořadí, SSSR a Kanadou, byly podstatně menší (SSSR 1599 míst, celkový příjem 2,435.000 dolarů, Kanada 1350 míst, příjem 2,431.000, ČSSR 420 (!) míst, příjem 2,425.000). Tato čísla uvádějí pouze restaurace v pavilonech a nezahrnují Kolibu, která byla v zábavní části a jejíž kladná bilance ještě dále vylepšáje celkový výsledek čs. restaurací. Celkem měly čs. restaurace příjem 3,345.418 kanadských dolarů (proti plánovanému 2,285.000). Čistý zisk čs. restaurací byl téměř 1,5 milionu dolarů (34 miliony Kčs VRCV).

Obchodní středisko čs. účasti

Bylo zřízeno ministerstvem zahraničního obchodu, aby ve spolupráci s PZO vypracovalo a zajišťovalo plán komerčně-propagační činnosti a vytvořilo základ, na který by mohl účelně navázat zahraniční obchod zvýšenou iniciativou na americkém kontinentě i po ukončení Světové výstavy. Středisko organizovalo propagační činnost, v níž byl důraz na informaci zákazníka a na jeho přímém setkání s čs. odborníky i čs. výrobky (k tomu cíli mělo ve vnitřním městě vlastní výstavní místnosti); obchodní středisko dále spolupracovalo s KGK ve věcech některých exponátů a kromě toho samo organizovalo i maloprodej v prodejně pavilonu i ve stáncích v areálu výstaviště.

Podle názoru KGK splnilo obchodní středisko v podstatě tyto své hlavní úkoly. Zejména navázané obchodní kontakty by mohly v budoucnosti dobře posloužit rozvoji vzájemného obchodu. KGK není však kvalifikována k detailní analýze, kterou provede ministerstvo zahraničního obchodu. Přesto je však nutno v dodatku k předcházejícímu poznamenat ještě i kladný výsledek střediskem organizovaného maloprodeje: celkový obrat byl 674.000 kanadských dolarů. Předběžná bilance ukazuje, že

čistý zisk z maloobchodu převyšší 50.000 dolarů. Cenné je o to, že produktivita na jednoho pracovníka byla několikanásobně vyšší, než v Bruselu.

Prodej čs. pavilonu

V souladu s příslušnými usneseními vlády bylo první snahou KGK zlikvidovat vlastní budovu pavilonu prodejem na místě. Po dlouhých a obtížných jednáních se to podařilo za velmi výhodných podmínek.

Pavilon zakoupila provinční vláda Nového Foundlandu, kam bude přenesen ve dvou částech (hlavní budova a budova restaurací), z nichž budou vytvořena kulturní centra a výstavní galerie. Jedna z nich ponese jméno J.A. Komenského a druhá Antonína Dvořáka.

Z důvodů celních byla pro prodej volena (v dohodě obou stran) tato cesta:

- 1) Pavilon byl čs. vládou formálně provinční vládě Nového Foundlandu darován. Tím se čs. strana vyhne placení cla ze všech čs. dodávek (odhadem bylo zjištěno, že by šlo o 40.000 - 60.000 dolarů).
- 2) Vláda Nového Foundlandu za to zakoupila:
 - a) zabudovaná technická zařízení kanadského původu (zdvíže, eskalátory, elektrický rozvod, vzduchotechniku), která jsou odděleně od pavilonu neprodejná a při jeho event. demolici by se musela stejně totálně odepsat,
 - b) umělecká díla (skleněné solitéry a exteriérové sochy), jež se KGK nepodařilo prodat jinak a pro něž KGK nemá v ČSSR kupce ani jiné použití,
 - c) uměleckou výzdobu a kuchyňské zařízení čs. restaurací (kromě některých zařízení cizího původu, jež ČEDOK potřebuje v Praze).

Za tyto tři položky zaplatila provinční vláda Nového Foundlandu 230.000 kanadských dolarů. Z toho jde 80.000 dolarů na účet ČEDOKu za zařízení restaurací, jež ČEDOK financoval sám.

Toto řešení je nutno považovat za velký úspěch čs. účasti, které se jako jediné podařilo prodat pavilon na místě. Vedle prodeje pavilonu měla totiž KGK jen tři jiné možnosti, jak pavilon likvidovat:

- a) darovat jej městu včetně zabudovaného technického zařízení za symbolickou sumu 1 dolar. Proti tomuto řešení mluví nejen ekonomická nevýhodnost ve srovnání s řešením dosaženým, ale zejména fakt, že takto darovaný pavilon by se nadále - alespoň v podvědomí návštěvníků - jmenoval Československý, přičemž bychom neměli žádný vliv na to, co v něm bude vystavováno (např. v pavilonu USA bude voliéra),
- b) demontovat pavilon a převézt jej do ČSSR. Toto řešení bylo vyloučeno předem v úvahách na MF a na jiných místech. Odhadnuté náklady demontáže na místě byly 500.000 dolarů, k čemuž by přistoupily náklady na dopravu a několikamilionové náklady nové stavby. To vše způsobovalo, že by převoz pavilonu byl nepochybně nákladnější, než postavení věrné kopie v ČSSR. Kromě toho bylo na stavbě použito některých kanadských dodávek (zvláště velkých skleněných tabulí v přízemí), jež jsou v případě poškození v ČSSR nenahraditelné,
- c) demolice na místě a prodej do starého železa. KGK počítala i s touto alternativou a vyžádala si nabídky demoličních firem. Nejnižší nabídka byla na 40.000 dolarů (které bychom byli za demolici zaplatili) a k čemuž by bylo nutno přičíst ještě pravděpodobně zvýšené osobní náklady na dozor z čs. strany.

Darování čs. pavilonu bylo provedeno generálním komisařem na základě písemného zmocnění ministerstva financí, jehož právní závaznost byla potvrzena ministerstvem spravedlnosti. K podpisu došlo 2.12.1967 se zvláštním zmocněncem novofundlandského mi-

nisterského předsedy p. Hoffmanem a 11.12.1967 v Ottawě byla darovací listina stvrzena ministerským předsedou provincie Nový Foundland p. J. Smallwoodem.

Otázky rozpočtové.

Původní rozpočet čs. účasti, stanovený odhadem ještě před tím, než byl znám námět, libreto, scénář a výsledky soutěže na pavilon, byl 70 mil. Kčs, a dále 10 mil. Kčs jako rezerva. V průběhu příprav se ukázalo, že na uskutečnění Svobodovy audiovizuální presentace čs. průmyslu se nedostává prostředků a že bude proto nutno buď od ní upustit nebo mírně zvýšit rozpočet. Se situací bylo seznámeno PÚV KSČ, které doporučilo, aby vláda zajistila uskutečnění plánů v plném rozsahu. Operativní porada předsednictva pak rozhodla, aby byla rozpuštěna rezerva 10 mil. Kčs a aby i sám rozpočet byl zvýšen o dalších 7,5 mil. Kčs (s tím, že KGK bylo uloženo sumu 7,5 mil. Kčs pokud možno vyprodukovat z výnosu čs. účasti).

Dnes nelze ještě vyjádřit celkovou finanční bilanci čs. účasti s žádoucí přesností, protože zbývá ještě ukončit některé závazky a účetní knihy nebyly ještě uzavřeny. Lze však s jistotou říci, že výsledky hospodaření KGK jsou dobré a že celková bilance z hlediska zájmů státní pokladny a zhodnotí^{li} se finanční přínos prodeje pavilonu (a ušetření plánovaných nákladů na demolici), prodeje exponátů, finanční výsledky restaurací, Laterny Magiky, Obchodního střediska a výnos z budoucího provozu Kinoautomatu a Letny magiky (který je prokazatelně přímým důsledkem čs. účasti), ukáže se nesporně, že čs. účast byla pro stát podstatně menším břemenem, než se předpokládalo a plánovalo.

Příloha

Návštěvy důležitých osobností

Tyto seznamy důležitých osobností, které navštívily během EXPO 67 čs. pavilon jsou nutně jen výběrové. V celku šlo o tisíce jmen a je nad síly KGK pořídit v této chvíli jejich úplný kategorizovaný seznam. I z tohoto výběrového seznamu však nepochybně vyplývá důležitost těchto návštěvníků pro konečné státně-propagační vyznění čs. účasti.

x x x

ARCHIV KPR

Šéfové států a vedoucí vládních delegací:

Haile Selassie	císař Etiopie
Franz Jonas	president Rakouska
princ Albert de Belgique	Belgie
královna Juliana	Holandsko
Solomon Hochoy	generální guvernér Trinidadu a Tobaga
Dudley Senanayake	ministerský předseda Ceylonu
T.K.B. Mbathi	vedoucí delegace Kenye
princ Rainier	Monako
Asgeir Asgeirsson	president Islandu
princ Takamatsu	Japonsko
K. Mayobre	vedoucí delegace Venezuely
Roland Michener	generální guvernér Kanady
G. Kayianda	president Ruandy
W. Spuehler	vicepresident Švýcarska
O'Brien	vedoucí delegace USA
Houphouet-Boigny	president Pobřeží Slonoviny
M.R. Pahlavi	iránský šach
R. Paasio	vedoucí delegace Finska
princ Mulay Hasan	Maroko
král Konstantin	Řecko
A. Sanusi	vedoucí vládní delegace Nigerie
M. Spiljak	ministerský předseda Jugoslaviie
Van den Boeynants	ministerský předseda Belgie
princezna Christina	Švédsko
M. Živkov	vedoucí vládní delegace Bulharska
B. Poljanskij	místopředseda rady ministrů SSSR
R. Solano	vedoucí mexické vládní delegace
A. Ewodaka	vedoucí vládní delegace Ugandy
E.W. Barrow	ministerský předseda Barbadosu
H.S. El Kholy	vedoucí vládní delegace SAR
Mekani	vedoucí vládní delegace Alžíru

Politické a církevní osobnosti:

oficiální delegace všech svazových republik SSSR	
G. Vlahov	státní sekretář informací Jugoslaviie
dr. F. Bock	rakouský vicekancléř
Pierre Dupuy	generální komisař EXPO 67
P.H. Spaak	bývalý ministerský předseda Belgie
Ahmed Yamedi	ministr petrol.průmyslu Saud. Arabie
V. Kuzněcov	první náměstek zahraničních věcí SSSR
hrabě de Fernig	generální komisař Světové výstavy v Bruselu
princezna Ašraf Pahlavi	Irán
J.D. Scanlan	arcibiskup Glasgow
N. Galagher	biskup Montreal
R.C. Lawson	arcibiskup Montreal
John V. Lindsay	starosta New Yorku
E. Kennedy-Shriver	sestra presidenta Kennedyho
pí L.B. Pearson	manželka ministerského předsedy Kanady
pí Luebková	manželka presidenta NSR
A. Corona	starosta města Mexika
N. Dajani	místopředseda vlády Jordánska
E.T. Breathil	guvernér státu Kentucky
J. Coggan	arcibiskup z Yorku
Ahardan	ministr kultury Maroka
pí Daniel Johnson	manželka min. předsedy Quebecu
Fernando Lopez	vicepresident Filipin
dr F.C. Fry	president lutheránské církve USA
dr Ali Khan	ministr hospodářství Iránu
McIlraith	ministr veřejných prací Kanady
Beauretsere	starosta Melbourne
C.M. Duran	ministr školství a kultury Guatemaly
L. Lamoureux	předseda poslanecké sněmovny Kanady
V. Veronese	president Banco di Roma, bývalý generální ředitel UNESCO
A. Hulme	ministr pošt Austrálie
von Hase	státní tajemník NSR

R. Seydoux
V.H. Schiro
C.V. Narasimhan
M. Cadieux

M. Prodell
J. Furceva
dr R. Bunche
gen. Allard
Brzezinsky
Padoux
Filip Yece

patriarcha Ochridský
Ahmed Snoussi
dr Glen Seaborg

J. Lamontagne
J. Drapeau
M. Saulnier
M. Sauvé
A. Brundage

Shoaib
L. Lopez
Mc George-Bundy
Sir Paul Gore-Booth

Kuzmin
Nestěrenko
J. Galbraith
J. Zarzecki
R.J. Daley
dr Vogel
Lady Bird Johnson
Humayun Kabir
P. Rugg

zastupce Francie v OSN
starosta New Orleansu
zastupce gen. tajemníka OSN
gen. tajemník ministra zahraničních
věcí Kanady
starosta Lyonu
ministerně kultury SSSR
náměstek generálního tajemníka OSN
šéf štábu obrany Kanady
poradce State Departmentu USA
arcibiskup Manitoby
předseda nár. shrom. Pobřeží Slono-
viny
Jugoslavie
ministr informací Maroka
předseda komise pro atomovou ener-
gii USA
starosta Quebecu
starosta Montrealu
předseda výkonné rady Montrealu
ministr lesního hospodářství Kanady
předseda Mezinár. Olympijského výbo-
ru
ministr financí Pakistanu
ministr zahr. věcí Guatemaly
zvláštní poradce pres. Johnsona
stálý tajemník brit. min. zahran.
věcí
nám. sov. min. zahraničního obchodu
nám. generálního tajemníka OSN
ekonom
starosta Varšavy
starosta Chicaga
starosta Mnichova
manželka presidenta USA
ministr školství Indie
starosta velkého Londýna

Riaza	předseda iránského parlamentu
prof. Weichman	starosta Hamburku
Hoppel	předseda vlády Bavorska
W. Dennison	starosta Toronta
A.J. McLachen	ministr zdravotnictví Kanady
Hoecherl	ministr vlády NSR
Failhall	ministr národní obrany Austrálie
G. Gorse	ministr informací Francie
M.J. Lemieri	apoštolský nuncius Haiti
J.J. Green	ministr zemědělství Kanady
A. Malik	ministr zahraničních věcí Indonesie
A. Zahedi	ministr zahraničí Iránu
A. Sawadogo	ministr zemědělství Pobřeží Slonoviny
R. Winters	ministr obchodu Kanady
Maurice kardinál Roy	primas Kanady
W. Robarts	ministerský předseda Ontaria
M. Tolbert	vicepresident Liberie
R. Kennedy	senátor USA
M. Petit	starosta Biarritz
Knight	ministr stavebnictví Velké Británie
P. Pecoeks	arcibiskup Toronto
Habiff	arcibiskup Winnipeg
Sanclair	ministr sociální péče Austrálie
I. Khan	generální tajemník Světového moslem. kongresu
dr E. Zinsen	ministr zahraničních věcí Dahomey
J. Diefenbaker	vůdce oposice Kanady
Athenagoras	pravoslavný metropolita V. Británie
Kenneth	biskup Montrealu
Earl of Mountbatten	Velká Británie
delegace pařížské městské rady	
delegace departmentu Seine	
M. Nungesser	ministr hospodářství a zahraničního obchodu Francie
Stephen	starosta Viktorie
radža of Perlis	Malajsko

Y. Shakhazi	místopředseda vlády Irán
I.O. Krag	předseda vlády Dánska
H. Burgiba ml.	ministr zahraničí Tunisu
H.J. Ribichard	ministr rybolovu Kanady
H. King	předseda Dolní sněmovny V. Britanie
M.K. Mwendra	ministr spravedlnosti Kenya
F. Bašev	ministr zahraničních věcí Bulharska
P. Bomani	ministr hospodářství Tanzanie
J. Kennedyová	manželka bývalého presidenta USA
Swaran Singh	ministr obrany Indie
E. Manning	min. předseda provincie Alberta
princezna Margareta	Velká Britanie
Lord Snowdon	Velká Britanie
Lynda Johnson	dcera presidenta USA
N. Hansen	starosta Kodaně
Maurice Herzog	předseda francouzského výboru pro zimní olympijské hry v Grenoblu
A. Crosland	president Board of Trade (ministr obchodu) Velké Britanie
M.K. Homar	ministr zahraničí Thajska
vévoda z Bedfordu	Velká Britanie
D. Singh	ministr obchodu Indie
členové vládní průmyslové delegace Jugoslavie	
A. Donati	předseda Italského ústavu pro zahraniční obchod
R. Bellinger	starosta Londýna
delegace ved. pracovníků	MID SSSR
T. O'Neill	ministerský předseda Sev. Irska
R. Stanfield	vůdce kanadské opozice
L.B. Pearson	ministerský předseda Kanady
J. Wycek	maršálek polského Sejmu
Charles	princ Luxemburský
A. Yanez	ministr školství Mexika
E. Breasthill	guvernér státu Kentucky
R. Chalon	ředitel BIE (mezinárodního úřadu pro výstavy)

Gus Hall
W. Kashtan
J.A. Volpe
Joseph Smallwood
O. Kerner
maharadža Karansingh
princezna Irena Řecko
princezna Kristina
A. Knight
Abdul Sudairy
G. Lopez Bravo
A. Tingy
O.P. Kwon
K. Sanders
australská obchodní mise - v čele ministr průmyslu
Godwan
Iomakov
Vincent Massey
A. Peyrefitte
R. Maheu
M. Benson
Lord Bridges
dr Werner von Braun
Morarji Desai
princezna Fatemah Pahlavi
E. Clarizio
Mizuta
U Thant
Dean Acheson
arcibiskup saigonský
generál von Kilmansegg
Manykavasajan
Huber
E. Barrow
W. Frings
E. Short

gen. tajemník KS USA
gen. tajemník KS Kanady
guvernér státu Massachussetts
předseda vlády New Foundlandu
guvernér státu Illinois
ministr turismu Indie
Řecko
Holandsko
arcibiskup Západní Indie
ministr vnitra Saudské Arabie
ministr průmyslu Španělska
šejk Kuwaitu
jihokorejský ministr spravedlnosti
guvernér státu Georgie
guvernér státu Virginie
ministr barevné metalurgie SSSR
bývalý gen. guvernér Kanady
ministr školství Francie
generální ředitel UNESCO
ministr národního důchodu Kanady
předseda Britské rady
raketový expert
indický náměstek min. předsedkyně
Irán
papežský nuncius v Kanadě
ministr financí Japonska
generální tajemník OSN
bývalý státní tajemník USA
Vietnam
velitel střední Evropy NATO
ministr práce Malajska
ministr kultury NSR
ministerský předseda Barbadosu
ministr pošt NSR
ministr pošt Velké Britanie

Kulturní osobnosti

Sir Lawrence Olivier

Carol Channing

Kirk Douglas

Sidney Poitier

Bing Crosby

Jack Lemmon

Marlene Dietrich

Maurice Chevallier

Georges Auric

Paul Sacher

Peter Ustinov

Fritz Lang

Mark Čulaki

Egon Hostovský

Pearl Bucková

Izaak Stern

Boris Polevoj

Daniel Granin

Rudolf Serkin

Benjamin Britten

Agnès Varda

Sergej Bondarčuk

Kobayaši

Michelangelo Antonioni

Jehudi Menuhin

Max Pol Fouchet

Elia Kazan

Peter Pears

William Walton

Leonid Leonov

Ruffino Tamayo

Kenneth Tynan

Benedetti Michelangeli

Karel Boleslav Jiráek

Michel Simon

Herbert von Karajan

Nicolai Ghiaurov

Danny Kaye

Carry Grant

Pierre Cardin

Leonard Bernstein

Mouloudji

ARCHIV KPR